KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.5.2009
KOM(2009) 231 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

VÝROČNÍ ZPRÁVA PROGRAMU SAPARD – ROK 2007

{SEC(2009) 660}

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

VÝROČNÍ ZPRÁVA PROGRAMU SAPARD – ROK 2007

1. ÚVOD

Na počátku roku 2000 zvýšila EU svoji předvstupní pomoc pro rozvoj venkova v deseti kandidátských zemích východní a střední Evropy tím, že vytvořila Zvláštní přístupový program pro zemědělství a rozvoj venkova (dále jen „SAPARD“). Pro jeho provádění byl zvolen ojedinělý přístup: vnitrostátní orgány v kandidátských zemích převzaly plnou odpovědnost prostřednictvím „decentralizovaného řízení“ umožňujícího realizaci programu Sapard. Prvním z cílů programu je provádět četné menší projekty rozvoje venkova a druhým vytvářet struktury schopné uplatňovat po přistoupení *acquis communautaire*. Podrobné informace o provádění programu Sapard lze nalézt v předchozích výročních zprávách zveřejněných na internetových stránkách EK http://ec.europa.eu/agriculture/external/enlarge/publi/index/en.htm.

Zpráva se týká jak roku 2006, tak roku 2007, a to z důvodu omezených činností v rámci programu Sapard zejména v roce 2006, dokončování programů pro osm nových členských států a problémů, které se vyskytly při provádění programu Sapard v Bulharsku (BG) a Rumunsku (RO), které bylo zahájeno v roce 2007. Provádění v BG a RO bude předmětem výroční zprávy programu Sapard pro rok 2008, která se připravuje.

Dne 1. května 2004 přistoupilo k EU osm zemí zapojených do programu Sapard. V průběhu roku 2004 tyto země přestaly zadávat nové projekty v rámci svých příslušných programů Sapard a přešly na uzavírání smluv na základě programů po přistoupení. Platby konečným příjemcům v rámci programů Sapard skončily koncem roku 2006 z důvodu uplynutí lhůty pro uvolnění finančních prostředků dne 31. prosince 2006, jak bylo stanoveno v posledních jednoletých dohodách o financování.

Dne 1. ledna 2007 přistoupily k EU BG a RO, které zastavily uzavírání smluv s konečnými příjemci v rámci programu Sapard dne 31. října 2007 resp. 31. července 2007.

Program pro Chorvatsko (HR) byl schválen rozhodnutím Komise dne 8.2.2006. Rozhodnutím Komise o předání řízení ze dne 29. září 2006 se HR stalo způsobilým pro získání finančních prostředků z programu Sapard.

2. PROVÁDĚNÍ A ŘÍZENÍ PROGRAMU

Ve zprávě za rok 2005 bylo provedeno posouzení s ohledem na dosažení cílů v osmi nových členských státech, které ukončily uzavírání smluv. Obdobná analýza je provedena v této zprávě po dokončení uzavírání smluv v BG a RO.

2.1 Celkové výsledky provádění[1]

V rámci programu Sapard bylo v období od roku 2000 do roku 2006 na přijímající země vyčleněno celkem 2 963,7 milionu EUR, z toho byla částka ve výši 1 334,2 milionu EUR vyčleněna na osm členských států, které vstoupily do EU v roce 2004[2], a částka ve výši 1 629,5 milionu EUR na BG, RO a HR. V tomto období byla Komisí skutečně vyplacena celková částka ve výši 2 016,8 milionu EUR[3], což představuje 95,3 % z celkové částky vyčleněné na osm nových členských států a 45,7 % pro BG, RO a HR. Na konci roku 2007 se celková vyplacená částka zvýšila na 2 301,9 milionu EUR, tj. na 96,5 % resp. 62,3 %.

Ve všech osmi členských státech, které vstoupily do EU v roce 2004, překročila částka uvolněná konečným příjemcům v podobě smluvních závazků v rámci programu Sapard 100 % finančních prostředků, které byly k dispozici v rámci Sapard. Vykázané výdaje dosáhly 100 % dostupných finančních prostředků s výjimkou LV, kde částka způsobilých výdajů EU, které byly vykázány v eurech, činila pouze 88 % finančních prostředků vyčleněných na program. Počet zadaných projektů činil více než 34 000 a připadl na ně příspěvek Společenství ve výši 1 448 milionů EUR. Podle pravidel přechodu z programu Sapard na rozvoj venkova je možno zbývající víceleté závazky v rámci programu Sapard zahrnout do ustanovení programů rozvoje venkova v jednotlivých členských státech na období 2007 až 2013.

Do konce roku 2006 Komise obdržela žádosti o konečnou platbu od osmi členských států způsobilých pro podporu z programu Sapard. Co se týká CZ, konečná platba byla provedena a program Sapard byl uzavřen již koncem roku 2006. Programy EE, HU, SK a SI byly uzavřeny v roce 2007. V roce 2008 měly být uzavřeny programy PL, LT a LV.

Pokrok, jehož bylo dosaženo v roce 2006 a 2007, měřený pomocí plateb, které Komise uskutečnila pro BG, RO a HR, se zpomalil, zejména v roce 2006. V roce 2007 se platby pro RO zrychlily, zatímco pokrok v BG byl podprůměrný a platby pro HR začaly teprve v roce 2007. Na konci roku 2005, 2006 a 2007 činila míra provádění konečných plateb od počátku měřená jako procentuální podíl finančních prostředků, které byly k dispozici pro tyto tři země, 41, 46 resp. 62 %.

Do konce roku 2006 RO zadalo více než 4 200 projektů s příspěvkem Společenství více než 988 milionů EUR. Během téhož období BG zadalo více než 2 500 projektů zahrnujících 421 milionů EUR z finančních prostředků EU. Po ukončení uzavírání smluv RO zadalo do konce roku 2007 téměř 4 600 projektů s hodnotou příspěvku z programu EU Sapard ve výši 1 114 milionů EUR. Příslušné údaje pro BG činily více než 3 100 projektů a 456 milionů EUR.

Program Sapard v HR byl přijat v únoru 2006 a převedení řízení bylo Komisí schváleno v září 2006. Na program byla na základě jediné jednoleté dohody o financování pro rok 2006 přislíbena částka ve výši 25 milionů EUR a byla vyčleněna na opatření „investice do zemědělských podniků“ a „zpracování a uvádění produktů zemědělství a rybolovu na trh“. První platba na účet se uskutečnila v dubnu 2007 a první žádost o platbu byla Komisi předložena za druhé čtvrtletí roku 2007. Na konci roku 2007 byla konečným příjemcům

---

1 Viz přílohy A.1 a A.2.

2 Česká republika (CZ), Estonsko (EE), Maďarsko (HU), Lotyšsko (LV), Litva (LT), Polsko (PL), Slovensko (SK), Slovinsko (SI).

3 Předběžné financování a výplaty náhrad.

z finančních prostředků EU vyplacena částka ve výši 0,9 milionu EUR. Rozhodnutím Komise byly v říjnu 2007 přijaty změny programu, zejména s ohledem na kritéria způsobilosti.

Celková výše veřejných prostředků vyplacených konečným příjemcům, která byla vykázána v rámci programu Sapard na konci roku 2007, činí 3 113 milionů EUR (2 722 milionů EUR na konci roku 2006), z toho příspěvek Společenství činí 2 333 milionů EUR (2 038 milionů EUR na konci roku 2006). Jelikož velkou část investic uskutečněných v rámci programu Sapard tvoří investice vytvářející příjmy, které jsou až z 50 % podporovány z veřejných zdrojů, celkový přímý dopad podpory Společenství v rámci nástroje Sapard, tudíž včetně soukromého financování, činí proto přibližně 5 683 milionů EUR (4 988 milionů EUR na konci roku 2006) v investicích a poskytnutých službách. Každé 1 euro poskytnuté Společenstvím v rámci programu Sapard se tedy transformuje v celkovou investici ve výši 2,4 eura. Tento pákový účinek byl v posledních třech letech stálý.

3. POSOUZENÍ DOSAŽENÍ CÍLŮ[4]

Nyní, kdy zadávání projektů konečným příjemcům v rámci programu Sapard skončilo rovněž v BG a RO, je možné posoudit celkový dopad programů těchto zemí.

Posouzení se zaměřuje na porovnání výsledků provádění programu Sapard s jeho cíli. Posuzuje stav provádění investičních opatření pro zemědělské podniky a potravinářský průmysl, která mají největší význam z pohledu dosažení norem EU. Posuzuje rovněž investiční opatření pro diverzifikaci hospodářských činností a infrastrukturu na venkově a v případě BG na obnovu a rozvoj vesnic. Tato opatření přispívají zejména k udržitelnému hospodářskému rozvoji a tvorbě pracovních příležitostí ve venkovských oblastech a podílejí se na celkovém přidělování prostředků v rámci programu Sapard z 99 % v BG a z 92 % v RO[5].

Podrobné informace a číselné údaje týkající se provádění opatření programů Sapard v Bulharsku, Rumunsku a Chorvatsku s ohledem na přidělené částky a cíle jsou uvedeny v příloze G této zprávy.

V rámci následného hodnocení osmi programů, které již byly uzavřeny, bude provedeno průřezové posouzení.

4. PROVÁDĚNÍ A ŘÍZENÍ PROGRAMU

4.1 Monitorování provádění programu

V roce 2006 byly s BG, RO a HR podepsány jednoleté dohody o financování pro rok 2006. Jednoletá dohoda o financování pro rok 2006 podepsaná s RO stanoví prodloužení lhůty pro automatické uvolňování finančních prostředků („pravidlo n+3“) pro jednoletou finanční dohodu pro rok 2003 na 31. prosinec 2007.

---

4 Přílohy B a C obsahují průřezový přezkum.

5 Přílohy C.4 a C.5.

V průběhu roku 2006 a 2007 EK i nadále úzce spolupracovala s přijímajícími zeměmi na monitorování a hodnocení. Vedle průběžného monitorování se v roce 2006 uskutečnilo dvanáct schůzí monitorovacích výborů a v roce 2007 osm schůzí.

V roce 2006 bylo přijato šest rozhodnutí Komise o změně programů BG a RO[6], tři pro každou zemi. Hlavním cílem dvou z celkem tří rozhodnutí Komise přijatých pro RO bylo umožnit orgánům RO, aby uplatňovaly zvláštní ustanovení pro výjimečné přírodní katastrofy umožňující poskytnutí pomoci venkovským oblastem v RO postihnutým záplavami (první rozhodnutí umožňující uplatňovat tato ustanovení a druhé rozhodnutí o prodloužení lhůty pro jejich uplatňování). Hlavním cílem tří změn přijatých pro BG (a poslední změny pro RO) bylo především lépe zaměřit programy na potřeby s ohledem na přípravu na přistoupení a zlepšení jejich absorpční kapacity. V roce 2007 nebyla přijata žádná rozhodnutí Komise o změně programů BG a RO.

4.2 Nařízení

Dne 11.7.2006 přijala Komise nařízení (ES) č. 1052/2006, kterým se mění nařízení (ES) č. 2222/2000, kterým se stanoví finanční prováděcí pravidla pro program Sapard. Tato změna má na nejnižší možnou míru omezit důsledky výjimečných přírodních katastrof v BG a RO a riziko zrušení přidělených částek. Stanoví prodloužení lhůty pro automatické uvolňování finančních prostředků („pravidlo n+3“) pro jednoleté dohody o financování pro rok 2003 a 2004 pro tyto země na 31. prosince 2006 resp. 2007.

Nařízení Komise (ES) č. 248/2007, které se výslovně zabývá přechodem BG a RO jakožto členských států z programu Sapard na programy rozvoje venkova a dalším uplatňováním jednoletých a víceletých dohod o financování, bylo připraveno v roce 2006 a přijato v březnu 2007.

4.3 Aktualizace hodnocení v polovině období

Podle víceletých dohod o financování by se hodnocení v polovině období měla aktualizovat, je-li to vhodné. Na tomto základě bylo rozhodnuto provést pro BG a RO takovéto aktualizace do dne 31.12.2005. RO předložilo EK konečné znění zprávy v květnu 2006. Postup byl ukončen v listopadu 2006. BG předložilo zprávu v březnu 2007. Postup byl ukončen v lednu 2008.

5. ČINNOSTI V SOUVISLOSTI S PŘEDÁNÍM ŘÍZENÍ, AUDITŮ A KONTROL

5.1 Aktuální informace o předání řízení podpory a monitorovacích pracovních cestách[7]

Komise vydává rozhodnutí o předání řízení podpory v rámci programu Sapard kandidátským zemím. V roce 2006 se uskutečnila pouze jedna pracovní cesta do HR v souvislosti s předáním auditů v rámci akreditace, která se týkala dvou opatření. Rozhodnutí Komise bylo vydáno dne 29. září 2006. Pro „třetí vlnu“ akreditací byla v uvedeném roce vydána dvě další rozhodnutí Komise, a to dne 22. dubna pro RO a dne 29. září pro BG. V roce 2007 se

---

6 Viz příloha D.
7 Viz příloha E.

neuskutečnila žádná pracovní cesta v souvislosti s předáním auditů a v tomto ohledu nebyla vydána žádná rozhodnutí Komise.

V květnu a říjnu 2007 se v HR uskutečnily dvě monitorovací pracovní cesty týkající se dodržování požadavků v souladu s podmínkami a ustanoveními nařízení Komise (ES) č. 2222/2000. Zdálo se, že některá kritéria pro akreditaci vykazují vážné nedostatky. Orgány HR byly proto požádány, aby vypracovaly plán k odstranění nedostatků a aby do konce roku 2007 Komisi informovaly o provádění tohoto plánu. Pokrok byl pravidelně sledován a v lednu 2008 se v HR uskutečnila navazující pracovní cesta, během níž útvary Komise zaznamenaly, že většina opatření byla náležitě provedena. Dosud je však třeba odstranit některé nedostatky.

5.2 Rozhodnutí o schválení účetních závěrek

Dne 29. září 2006 Komise přijala rozhodnutí o schválení účetních závěrek za rok 2005 pro devět zemí zapojených do programu Sapard. Výdaje vykázané v roce 2005 RO nebyly v rámci tohoto rozhodnutí navrženy ke schválení, a to až do obdržení výsledků některých dodatečných kontrol.

Rovněž v případě účetních závěrek BG, PL a RO za rozpočtový rok 2003, které byly v roce 2004 odděleny, probíhaly v roce 2005 dodatečné kontroly a rozhodnutí o schválení těchto tří účetních závěrek bylo Komisí přijato dne 17. února 2006.

Dne 28. září 2007 přijala Komise rozhodnutí o schválení účetních závěrek za rok 2006 pro všechny země zapojené do programu Sapard kromě CZ, jejíž program byl uzavřen v roce 2006. Dne 10. prosince 2007 přijala Komise druhé rozhodnutí o schválení týkající se výdajů, které lze financovat z programu Sapard v období 2000–2006, pro EE, HU, LV, LT, PL, SK a SI a o stanovení konečného zůstatku, jenž má být vyplacen nebo získán zpět.

Těmito rozhodnutími nejsou dotčena případná následná rozhodnutí, která mohou být přijata s cílem vyloučit z financování Společenství výdaje, jež nebyly vynaloženy v souladu právními předpisy Společenství.

5.3 Schválení souladu

V roce 2006 se uskutečnilo pět pracovních cest v souvislosti se schválením souladu. Čtyři z nich se zaměřily na provádění nápravných opatření k řešení doporučení vydaných v průběhu prvních šetření v roce 2003 a 2004 (SK, SI, EE, LV). V roce 2007 se uskutečnily dvě pracovní cesty v souvislosti se schválením souladu, jedna v BG v březnu a jedna v RO v září, zahrnující tudíž téměř veškeré výdaje vynaložené v roce 2007.

V roce 2007 byly mimoto zahájeny dvě dokumentární prověrky s cílem zohlednit zjištění certifikačních orgánů pro rok 2005 v souvislosti s LT a SK.

Audity a auditoři se zaměřili zejména na zvláštní tvrzení v rámci zjištění OLAF, dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek, kritéria způsobilosti, rozsah a kvalitu kontrol a zvláštní požadavky víceletých dohod o financování, u nichž se rovněž usuzovalo, že představují vyšší stupeň rizika, co se týká zásad řádného finančního řízení, a zejména hospodárnosti a efektivnosti nákladů, nezpůsobilé výdaje, změny klíčových zaměstnanců a následné kontroly. Audit v BG se zaměřil rovněž na omezené časové postupy u soukromých opatření, tj. postup, který orgány BG zavedly v reakci na nutnost přezkoumat velký počet

projektů v omezené době a s omezenými prostředky. Audit byl uzavřen bez uložení finančních oprav.

V RO se v roce 2006 resp. 2007 uskutečnil třetí a čtvrtý audit s cílem zkontrolovat opatření přijatá v návaznosti na zjištění Účetního dvora a Komise v průběhu předchozích pracovních cest a zahrnout výdaje vykázané do doby konání pracovní cesty, zejména u opatření „infrastruktura na venkově“. Postupy zadávání veřejných zakázek se kvůli novým právním předpisům značně zlepšily. Vybrané vzorky plateb byly ověřeny a u některých konečných příjemců se uskutečnily inspekce na místě.

Zjištěnými nedostatky se zabývaly dotčené orgány. Uložení možných finančních oprav s ohledem na dotčené výdaje bude posouzeno na konci postupů schvalování účetních závěrek v souvislosti se stávajícím šetřením týkajícím se uplatňování ustanovení víceletých dohod o financování.

Rozhodnutím o schválení souladu K(2006) 2405 ze dne 22. června 2006 Komise v souladu s čl. 12 odst. 7 oddílu A víceleté dohody o financování vyloučila z financování Společenství částku ve výši 531 333 EUR v souvislosti s některými výdaji, které vynaložilo PL v rámci programu Sapard, a to kvůli uhrazení nezpůsobilých částek DPH některým příjemcům, jež byly Komisi nahlášeny v roce 2003 a 2004.

5.4 Činnosti provedené Evropským účetním dvorem (EÚD)

V rámci prohlášení o věrohodnosti účetnictví za rok 2005 provedl EÚD kontrolu toho, jak Komise nakládá s výročními zprávami o provádění programu Sapard. Zvláštní pozornost byla přitom věnována zdokumentování analýzy zpráv ze strany Komise a dodržování lhůt stanovených ve víceletých dohodách o financování. Útvary Komise vznesené připomínky náležitě zohlednily.

V rámci výroční zprávy za rok 2005 provedl EÚD audity v BG a RO týkající se pěti projektů v každé zemi.

V rámci výroční zprávy o programu Sapard za rok 2006 audit EÚD na úrovni Komise zahrnoval schválení systémů dohledu a kontroly, včetně přezkumu zpráv certifikačních orgánů Komisí a testování operací u vzorku šesti plateb Komise. Audit EÚD mimoto zahrnoval testování kontrol a testování operací u pěti projektů v RO a dodatečného vzorku pěti projektů v LV, který zahrnoval hlavní opatření provedená v době auditu.

Útvary Komise přezkoumaly tyto zprávy a odpovědi dotčených zemí a v návaznosti na některé záležitosti nadnesené v průběhu vnitrostátních auditů v obou zemích přijaly následná opatření. Po tomto ověření se Komise s výjimkou zadávání veřejných zakázek v RO domnívala, že s ohledem na program Sapard neexistují žádné důkazy o závažných nedostatcích systémů. Ze zjištění auditů, které provedlo GŘ pro zemědělství v roce 2008, tudíž po období, jehož se týká tato zpráva, bylo zjištěno, že vnitrostátní orgány nemusí dodržovat plně požadavky nástroje Sapard. Oba členské státy byly požádány, aby vypracovaly akční plán, který se zabývá nedostatky v kontrolách. Komise uváží obnovení proplácení dotčených výdajů, jakmile bude potvrzeno, že akční plány jsou náležitě prováděny.

5.5 Informování o nesrovnalostech

5.5.1 Operativní případy OLAF

V roce 2007 si byl OLAF v rostoucí míře vědom případů možných nesrovnalostí, podvodů a korupce v souvislosti s finančními prostředky z programu Sapard v Bulharsku a Rumunsku a otevřel 23 případů.

5.5.2. Nesrovnalosti oznámené Komisi členskými státy[8]

Povinnost nahlásit zjištěné nesrovnalosti je stanovena v oddíle F víceleté dohody o financování podepsané s přijímajícími zeměmi. V roce 2007[9] OLAF obdržel 145 prvních oznámení (163 v roce 2006) a 582 aktualizovaných sdělení o nesrovnalostech zjištěných v rámci programu SAPARD (641 pro všechny roky). Počet zpráv se v porovnání s rokem 2006 snížil o 11 %. To mohlo souviset se skutečností, že pro EU-8 byl program SAPARD uzavřen. Jelikož kontroly lze provádět pět let od provedení konečných plateb příjemcům, je pravděpodobné, že v příštích letech budou zjištěny některé nové nesrovnalosti. Zeměpisné rozložení případů se v porovnání s rokem 2006 změnilo. Nejvyšší počet zpráv pocházel z Rumunska, Bulharska a Polska. Došlo k prudkému nárůstu případů zjištěných v Bulharsku a k poklesu počtu případů v Rumunsku a Polsku. Na Rumunsko připadá 44 % nahlášených zjištěných nesrovnalostí, na Polsko 20 % a na Bulharsko 12 %.

Kvalita zpráv se postupně zlepšuje; většina správních orgánů však neuvádí, zda se u nahlášených případů jedná o „nesrovnalosti“ nebo „podezření z podvodu“[10]. Existují určité rozpory ve finančních aspektech zpráv, zejména s odkazem na částky neoprávněně vyplacené z finančních prostředků Společenství, částky, které nebyly vyplaceny kvůli zjištěným nesrovnalostem, zpětně získané částky a částky, které mají být navráceny.

Zdá se, že nejčastějším způsobem zjištění nesrovnalostí v roce 2007 byla „vnitrostátní správní nebo finanční kontrola“, „kontrola výsledků na místě“, „kontrola dokladů“. Jinými slovy, účinně se využívají předběžné i následné kontroly. K nejčastějším typům nesrovnalostí v roce 2007 patřilo „nesplnění přijatých závazků“ (45 % případů v porovnání s 13 % v roce 2006), „nedodržení ostatních předpisů / smluvních podmínek“ (19 %, 12 % v roce 2006) a „nezpůsobilé výdaje“ (16 %, 27 % v roce 2006). Nesrovnalosti týkající se „porušení pravidel zadávání veřejných zakázek“ se objevují v 7 % případů. V porovnání s rokem 2006 se počet případů nezpůsobilých výdajů snížil z 27 % na 16 %. Změny ve způsobu fungování odrážejí přechod k následným fázím projektového cyklu, tj. od výběru projektů a uzavírání smluv k provádění a následným kontrolám. Zjevně podvodné typy nesrovnalosti jako „padělané podpůrné doklady“ a „nepravá/padělaná osvědčení“ vykazují v rámci nahlášených případů 2% podíl.

Co se týká nahlášených neoprávněných částek, zde dochází k nárůstu. U případů z roku 2007 byla větší část dotčených částek vyplacena neoprávněně a musí být vnitrostátními orgány získána zpět.

---

8 Viz příloha F.

9 Údaje dostupné ke dni 13.3.2008. Lhůtou pro zaslání oznámení je konec února, údaje z některých členských států však nebyly dosud obdrženy. Některé údaje zahrnují pouze tři čtvrtletí roku 2007.

10 Čl. 3 odst. 1 písm. e) nařízení Komise (ES) č. 1681/94 ve znění nařízení (ES) č. 2035/2005.

6. BUDOUCÍ VÝVOJ

6.1 Nástroj předvstupní pomoci (NPP)

Reforma politik v oblasti vnější pomoci navržená Komisí ve finančním výhledu na období 2007–2013[11] vedla k vypracování nového jednotného nástroje předvstupní pomoci (NPP), který nahradil pět dřívějších nástrojů PHARE, ISPA, Sapard, CARDS a předvstupní nástroj pro Turecko (TR).

Dne 17. července 2006 přijala Rada nařízení (ES) č. 1085/2006, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP). Prováděcí nařízení pro NPP (ES) č. 718/2007 bylo přijato dne 12. července 2007 a bylo oznámeno všem kandidátským zemím.

NPP podporuje kandidátské země v pěti oblastech (složkách), přičemž jednou z nich je rozvoj venkova. Složka NPP pro rozvoj venkova (IPARD) zemím pomáhá připravit se na zavedení *acquis communautaire* v oblasti SZP a přizpůsobit se strukturám EU, a to poskytováním finanční podpory v rámci víceletých programů rozvoje venkova, pokud kandidátské země vybudovaly požadované instituce a řídící kapacitu.

Pro rok 2007 byly přijaty rozpočtové závazky s ohledem na tři programy IPARD, které byly schváleny pro HR, Bývalou jugoslávskou republiku Makedonie a TR.

V tomto ohledu se v roce 2006 a 2007 uskutečnilo několik výjezdních auditů do kandidátských zemí TR a Bývalé jugoslávské republiky Makedonie za účelem zjištění skutečností. Cílem těchto výjezdních auditů bylo poskytnout ucelený přehled o cestě k akreditaci pro složku nástroje předvstupní pomoci týkající se rozvoje venkova a posoudit pokrok při zřizování kontrolních a řídících systémů požadovaných Komisí. U obou zemí bylo až dosud dosaženo nejhmatatelnějšího pokroku s ohledem na provádění IPARD při vypracovávání vnitrostátních právních předpisů týkajících se zřízení kontrolního a řídícího systému pro IPARD.

6.2 Spolupráce s mezinárodními organizacemi

EK v posledních letech stoupající měrou rozvíjí spolupráci s mezinárodními finančními institucemi v oblasti předvstupní pomoci pro rozvoj venkova. Výsledkem je lepší porozumění fungování programu Sapard a možným oblastem spolupráce mezi mezinárodními finančními institucemi a útvary EK na tomto poli. Tyto činností pokračují i nadále v rámci složky NPP pro rozvoj venkova.

Došlo k úzké koordinaci a spolupráci se Světovou bankou v souvislosti s prováděním zvláštní možnosti financování v oblasti zemědělství (Agricultural *Acquis* Cohesion Facility) pro HR (25,5 milionu EUR), určené pro budování kapacit na chorvatském ministerstvu zemědělství, včetně podpory na zřízení agentury Sapard/IPARD a přípravu opatření Sapard/IPARD. Spolupráce se Světovou bankou se týkala rovněž vypracování projektu Světové banky „posílení zemědělství a přistoupení“ (Agriculture Strengthening and Accession) pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonie, který se nyní provádí.

V rámci projektu provádění zemědělské reformy (Agriculture Reform Implementation Project) Světová banka podporovala opatření typu IPARD v TR. Projekt poskytl finanční

[11] KOM(2004) 101.

prostředky ve výši 39,7 milionu EUR určené pro zemědělce, zpracovatelské podniky a rovněž organizace producentů a družstva na investice spojené se zemědělskou výrobou nebo zpracováním s cílem zvýšit příjmy ve venkovských oblastech a zlepšit sociální normy zachováním vnitrostátních zdrojů. Jelikož rámec pro provádění projektu měl vzít v úvahu požadavky Sapard/IPARD, podpořil taktéž budování kapacit s ohledem na další provádění IPARD. EK byla rovněž v zájmu lepší koordinace příslušných činností v oblasti rozvoje venkova v úzkém kontaktu s ostatními mezinárodními dárci, např. Rozvojovým programem OSN. EK je navíc členem skupiny East – Agri, což je síť zemědělských a zemědělsko-obchodních institucí působících v regionu střední a východní Evropy, koordinovaná Organizací OSN pro výživu a zemědělství (FAO).